Počinju preventivni pregledi pušača starijih od 50 godina CT uređajima visoke rezolucije

Kategorija: VIJESTIAžurirano: Utorak, 14 Siječanj 2020 08:31
Objavljeno: Utorak, 14 Siječanj 2020 08:31

Sve osobe između 50 i 75 godina života koje su aktivni pušači ili su prestale pušiti unatrag 15 godina, a konzumirali su minimalno 30 kutija cigareta godišnje, bit će uključeni u Nacionalni program probira i ranog otkrivanja raka pluća, koji uskoro započinje u cijeloj Hrvatskoj.

Cilj je programa, koji provodi Ministarstvo zdravstva u suradnji s Hrvatskim torakalnim društvom i Hrvatskom kućom disanja, u idućih pet do 10 godina smanjiti ukupnu smrtnost od raka pluća za 20 posto i time spasiti više od 500 života godišnje.

Povećati petogodišnje preživljenje s 10 na 15 posto

Namjera je postići odaziv na preventivni pregled od 50 posto pušača u Hrvatskoj te povećati petogodišnje preživljenje oboljelih od karcinoma pluća sa sadašnjih 10 na 15 posto. Provedbom tog programa Hrvatska postaje prva zemlja u Europskoj uniji koja će rani probir na rak pluća provoditi u cijeloj državi.

Rak pluća u Hrvatskoj se otkrije kod 3000 osoba godišnje, a glavni uzročnik je pušenje. Istraživanja pokazuju da u Hrvatskoj puši 31,1 posto stanovništva - 35,3 posto muškaraca i 27,1 posto žena.

Prije dvije godine od raka pluća oboljela je 3021 osoba (2122 muškaraca i 899 žena), a umrlo njih 2789, pri čemu pojavnost raka pluća stagnira kod muškaraca, a raste kod žena.

Karcinom pluća vodeći je uzrok smrti od malignih bolesti u Hrvatskoj i svijetu. Usprkos značajnim naprecima u liječenju u većini slučajeva to je i dalje neizlječiva bolest, a jedan od glavnih razloga loših rezultata liječenja jest to što se kod se kod gotovo dvije trećine oboljelih rak otkrije u uznapredovalom stadiju, kada izlječenje više nije moguće.

Bolesnici s karcinomom pluća nemaju simptome sve dok bolest ne uznapreduje, pa je to glavni razlog zašto je bolest teško otkriti u ranijim stadijima.

U Hrvatskoj od raka pluća umrlo 80.000 ljudi

Uoči današnjeg službenog predstavljanja Nacionalnog programa, njegov voditelj akademik Miroslav Samaržija upozorava kako je od početka hrvatske samostalnosti od raka pluća umrlo 80.000 ljudi.

"Rana dijagnostika, odnosno probir omogućuju da pregledavamo ljude koji su zdravi, a kad otkrijemo karcinom da on se klinički odstrani i omogući izlječenje od 80-90 posto. Redoviti pregledi CT-om niske doze zračenja omogućuju smanjenje smrtnosti rizične populacije za 20-40 posto, a to na godišnjoj razini znači nekoliko stotina spašenih života", ističe Samaržija.

Najavio je da će se tim pregledom raditi probir i na druge plućne i kardiovaskularne bolesti, koje su vodeći uzrok smrti u Hrvatskoj.

Značajnu ulogu u provedbi Nacionalnog programa imat će izabrani liječnik obiteljske medicine, koji će svoje pacijente upućivati na preventivni pregled na temelju podataka o pušačkom stažu te uz potpisani informirani pristanak te osobe.

Phoca PDF

Pregledi će se obavljati CT uređajima visoke rezolucije i niske razine zračenja (LDCT) koji imaju veliku mogućnost otkrivanja i najmanjih promjena na plućima.

LDCT uređaji u zdravstvenim ustanovama diljem Hrvatske

Ukupno 16 LDCT uređaja nalazi se u zdravstvenim ustanovama diljem Hrvatske - u KBC-ima Zagreb, Sestre milosrdnice, Osijek, Rijeka i Split, kliničkim bolnicama Merkur i Dubrava, općim bolnicama u Varaždinu, Zadru, Dubrovniku, Slavonskom brodu, Virovitici i Puli te Specijalnoj bolnici Krapinske Toplice.

CT snimke pregledavat će klinički radiolozi koji su dodatno educirani za sudjelovanje u Nacionalnom programu, odnosno prošli su poseban program kako bi pogreške kod očitavanja bile svedene na minimum, a pripremili su ga Ministarstvo zdravstva u suradnji sa Zakladom Hrvatska kuća disanja i Hrvatskim torakalnim društvom.

U slučaju pozitivnog nalaza, liječnik obiteljske medicine uputit će pacijenta na daljnju pulmološku obradu u jedan od šest specijaliziranih centara, u KBC-ima Zagreb, Split, Rijeka i Osijek, Kliničkoj bolnici Dubrava ili Općoj bolnici u Zadru. Tu rade vodeći pulmolozi, klinički i torokalni kirurzi te citolozi koje osobama kod kojih se sumnja na rak pluća mogu pružiti najbolju moguću skrb.

Nacionalni program probira i ranog otkrivanja raka pluća nastao je, kaže Samaržija, u suradnji s američkim stručnjacima i predstavljen je europskim stručnjacima kako bi se postigla potpuna transparentnost prema međunarodnoj stručnoj znanosti, pa će i današnjem predstavljanju u Kaptol Boutiqueu Cinema prisustvovati neki od američkih i europskih stručnjaka.

(Hina)

Phoca PDF